

Verojalanjälki, hallinto ja ohjaus 2021

beyond the obvious

Verojalanjälki

Yrityksen verojalanjälki kuvaa sitä, kuinka paljon yrityksen toiminnasta kertyy yhteiskunnalle verotuloja, ja verovaikutuksen jakautumista eri maihin. VTT:n verojalanjäljessä on raportoitu sekä maksettavat että tilitettävät verot. Läpinäkyvä verojalanjäljen raportointi on keskeinen osa VTT:n vastuullisuustyötä. VTT noudattaa verojen maksamisessa, keräämisessä, tilittämisessä sekä raportoinnissa paikallista lainsäädäntöä. Verotusta koskevissa linjauksissa VTT noudattaa valtioneuvoston kanslian valtionyhtiöille antamaa ohjeistusta.

Keskeinen tekijä VTT:n veroihin ja verotukseen liittyvien asioiden hoidossa on laadukas ja oikea-aikainen veroilmoitusten ja muiden lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen. Yhteenvedo verojalanjäljestä kattaa sellaiset verot ja veronluonteiset maksut, joissa VTT:llä on lakisääteinen velvoite maksaa tai kerätä kyseinen vero tai maksu.

VTT-konserniin kuului tilikauden lopussa emoyhtiön lisäksi neljä VTT:n kokonaan omistamaa tytäryhtiötä: VTT Ventures Oy, VTT International Oy, VTT SenseWay Oy ja VTT Holding Oy. VTT Ventures Oy:n omistuksessa oli tilikauden päättyessä 20 osakkuus- ja muuta yritystä (ns. spin-off-yritystä) ja VTT Holding Oy:n omistuksessa kuusi muuta yritystä. VTT Ventures Oy:n osakkuusyhtiöt eivät ole mukana VTT-konsernin verojalanjälkiraportoinnissa. VTT:llä ei ole tytäryhtiötä alhaisen verotuksen maissa.

Konsernin emoyhtiö ja sen tytäryhtiöt ovat muiden osakeyhtiöiden tapaan tulovero- ja arvonlisäverovelvollisia elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja arvonlisäverolain perusteella.

VTT:n yhtiöityslainsäädännön mukaisesti (Laki Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy -nimisestä osakeyhtiöstä (761/2014)) Suomen valtio kompensoi muuhun toimintaan kuin arvonlisäverolain (1501/1993) 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun liiketoiminnan muodossa harjoitettuun liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuuden yhtiölle aiheutuneista kustannuksista. Kompensaatiota tarkistetaan vuosittain yhtiölle viimeksi toteutuneen arvonlisäverokertymän perusteella.

Emoyhtiön verotettava tulo vuodelta 2021 oli 12,4 miljoonaa euroa. Emoyhtiöllä on vahvistettuja tappioita sekä yhtiön aloittavassa taseessa kirjattuja pakollisia varauksia, joiden osalta realisoituneita kuluja vastaan puretut pakolliset varaukset eivät ole veronalaista tuloa. Emoyhtiön tilinpäätöksessä pakollisista varauksista ei ole kirjattu laskennallisia verosaamisia. Laskennalliset verosaamiset on kuitenkin huomioitu konsernitilinpäätöksessä kirjaamalla laskennallisten verosaamisten kokonaismäärästä varovaisuutta noudattaen 1,6 miljoonaa euroa laskennallisiin verosaamisiin. Konsernin tytäryhtiöillä on myös verotuksessa vahvistettuja tappioita, mutta varovaisuuden periaatetta noudattaen niistä ei ole kirjattu laskennallisia verosaamisia konsernitilinpäätökseen.

M€	Konserni yhteensä		Konsernin emoyhtiö		Konsernin tytäryhtiöt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Maksetut verot						
Tuloverot	1,6	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0
Kiinteistöverot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1,6	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0
Tilitettävät verot						
Ennakkopidätykset	30,0	28,7	29,8	28,5	0,2	0,2
Sosiaaliturvamaksut	1,8	1,5	1,8	1,5	0,0	0,0
Arvonlisäverot	8,5	9,1	8,4	9,0	0,1	0,0
Varainsiirtoverot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut verot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	40,3	39,3	40,0	39,0	0,3	0,3
Kaikki yhteensä	41,9	39,3	41,6	39,0	0,3	0,3
%-osuus	100 %	100 %	99 %	99 %	1 %	1 %

Olenaiset verot ja maksut verolajeittain. Konsernin emoyhtiö on ilmoitettu erikseen ja tytäryhtiöt omana kokonaisuutena.

Konsernin efektiivinen tuloverokanta vuonna 2021 oli 13 %. Pääosa veroista tilitettiin Suomeen.

Tilikaudella 2021 konsernin emoyhtiölle myönnettiin valtion yleisavustusta 109,3 miljoonaa euroa (ed. tilikautena 107,7 milj. euroa). Edelliseltä vuodelta siirtyi yleisavustusta 4,3 milj. euroa (ed. vuonna 0 milj. euroa), jolloin yleisavustusta oli käytettävissä kaiken kaikkiaan 113,6 miljoonaa euroa (107,7 milj. euroa). Yleisavustusta käytettiin 100,6 miljoonaa euroa (103,4 milj. euroa).

Valtion yleisavustuksen osana emoyhtiö on saanut työ- ja elinkeinoministeriöltä arvonlisäverokompensaatiota muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin. Alv-kompensaatiota käytettiin tilikauden aikana 17,0 miljoonaa euroa (ed. tilikautena 19,0 milj. euroa). Lisäksi emoyhtiö sai valtion erityisavustusta FIR1-tutkimusreaktorin käytöstäpoistoon ja Otakaari 3:n tutkimustilojen ennallistamiseen 0,5 miljoonaa euroa, ja 1,0 miljoonaa euroa kvanttietokoneen rakentamisen.

Emoyhtiö sai investointiavustuksia yhteensä 4,3 miljoonaa euroa (6,2 milj. euroa).

VTT:n tilintarkastaja KHT-yhteisö Oy KPMG Ab tarkastaa VTT-konsernin veroraportointia siltä osin kun se sisältyy VTT:n tilinpäätökseen.

Hallinto ja ohjausjärjestelmä

Yhtiö noudattaa kaikessa päätöksenteossa ja hallinnossa Suomen lakeja ja säännöksiä sekä yhtiöjärjestystä. VTT:n ja sen tytäryhtiöiden toimielimien tehtävät määräytyvät Suomen lainsäädännön mukaisesti. VTT noudattaa hallituksen määrittämiä hallinnointiperiaatteita, jotka perustuvat Suomen osakeyhtiölakiin. VTT on sitoutunut valtion omistajaohjausperiaatteiden mukaisesti soveltuvien osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin.

Hallituksen arvion mukaan sen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen omistajasta (Suositus 10).

Yhtiö on tehnyt hallinnointikoodiin (2020) seuraavat poikkeamat:

- Suositus 2 – Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat sovitaan suoraan valtio-omistajan (TEM) kanssa.
- Suositus 3 – Hallituksen jäsenet eivät osallistuneet yhtiökokoukseen 2020.
- Suositus 23 – Hallituspalkkion maksaminen osakkeina. VTT on valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, jonka omistus pidetään kokonaisuudessaan valtiolla. Sen vuoksi VTT ei maksa hallitus- ja valiokuntapalkkioita osakkeina. Palkitsemisen raportoinnin osalta VTT noudattaa valtion omistajaohjauksen periaatteita.

Hallinnointikoodi 2020 löytyy sivulta:

<https://cgfinland2017.kauppakamari.fi/wp-content/uploads/sites/39/2019/11/hallinnointikoodi-2020.pdf>

VTT ja sen tytäryhtiöt muodostavat osakeyhtiölain mukaisen konsernin. VTT laatii konsernitilinpäätöksen, emoyhtiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen Suomen kirjanpitolain ja asetuksen sekä osakeyhtiölain mukaisesti.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Suunnittelu- ja raportointimenettelyt ovat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan työkaluja.

Valvontaympäristö perustuu strategiassa määriteltyihin arvoihin, kuvattuihin ja valvottuihin prosesseihin ja ohjeistukseen. Vuorovaikutteisessa strategia- ja vuosisuunnittelussa asetetaan toiminnan tavoitteet, joista johdetut henkilötason tavoitteet sovitaan kehityskeskusteluissa.

VTT:n toimialaan kohdistuviksi operatiivisiksi riskeiksi on tunnistettu erityisesti tietojärjestelmiin kohdistuva, erityisesti kyberympäristössä tapahtuva seuranta ja vakoilu. Tämä riski on korostunut entisestään etätyöskentelyn laajentuessa kuluneen vuoden aikana. Kyberriskien tehokas hallinta edellyttää riskienhallinnan menetelmien jatkuvaa kehittämistä tietojärjestelmissä sekä fyysisessä ympäristössä. Myös eettisten normien rikkominen joko tahattomasti tai huolimattoman toiminnan seurauksena päätyi riskiarvioinnissa erityisen huomion arvoiseksi. Kansainvälisen poliittisen tilanteen aiheuttamat jännitteet vaikuttivat osaltaan vientivalvonnan ohjeistuksen täydentämiseen.

VTT:n vastuullisuusohjelma valmistui ja Code of Conduct päivitettiin huomiomaan ohjelman painopisteet. Kuusi sisäistä non-compliance-ilmoitusta vastaanotettiin vihje-kanavan kautta. Kolme ilmoitusta tutkittiin ja suljettiin, yksi on tutkinnassa. Kahdesta ilmoituksesta ei alkuselvityksen jälkeen ollut tarpeen käynnistää tutkintaa. Kahdesta hyvän tieteellisen käytännön (HTK) loukkausepäilystä tehtiin prosessin mukainen esiselvitys. Eettinen toimikunta antoi tutkimuseettisissä kysymyksissä 22 lausuntoa.

Palkka- ja palkkioselvitys

VTT:llä palkitseminen on keskeinen johtamisen väline, joka tukee organisaation strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista. Palkitseminen tukee erinomaisten tulosten saavuttamista, osaamisen kehittämistä sekä toimintatapojen jatkuvaa parantamista. VTT:n palkitsemisen tavoitteena on olla läpinäkyvää, oikeudenmukaista ja tasapuolista.

Rahallisen palkitsemisen tärkeimpiä elementtejä on tunnustuspalkitseminen, jolla pystymme joustavasti palkitsemaan erinomaisista saavutuksista. Tunnustuspalkkion piirissä on koko henkilöstö, pois lukien Leadership Excellence -palkkion piiriin lukeutuvat työntekijät. Vuonna 2021 palkitsimme noin 390 VTT:läistä erinomaisuuden edistämistä ja vaikuttavuudesta VTT:n tavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi vuonna 2021 jaettiin Customer Excellence -palkkio yhteensä kuudelle tiimille (55 henkilölle) poikkeuksellisen hienosta ja esimerkillisestä asiakastyöstä tai sen kehittämistä. Leadership Excellence -palkkion piirissä on noin 55 VTT:n johdon jäsentä.

VTT:llä noudatetaan valtion omistajaohjauksen linjauksia palkitsemisesta. VTT:n hallitus hyväksyy vuosittain henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan esityksestä VTT:n yhteiset palkitsemisperiaatteet ja -politiikan. Kaikki henkilöstön palkitsemiseen liittyvät hyväksynyt noudattavat VTT:n hyväksymisperiaatteita (yksi yli yhden -sääntö).

Johdon etuudet, palkkiot ja palkitseminen

VTT:n johtoryhmään kuuluu toimitusjohtajan lisäksi seitsemän jäsentä ja henkilöstön edustaja.

Toimitusjohtajalla tai muulla johdolla ei ole tavanomaisista (puhelinetu) poikkeavia etuuksia, lisäeläkejärjestelmiä eikä optio-oikeuksia.

Vuonna 2021 toimitusjohtaja Antti Vasaran kuukausipalkka oli 23 000 euroa. Kokonaispalkka sisältää kuukausipalkan ja kaikki luontaisedut (puhelinetu). Lisäksi maksetaan lomarahat. Toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta, eikä toimitusjohtajalla ole lakisääteisen tason ylittävää eläkejärjestelyä. Toimitusjohtajalla on kolmen kuukauden irtisanoimisaika irtisanoessaan sopimuksen. Yhtiön irtisanoessa sopimuksen on irtisanoimisaika kuusi kuukautta. Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä irtisanoimisaajan palkkaa koskevia ehtoja.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkasta ja palkitsemisesta päättää hallitus. Alla olevassa taulukossa on esitetty yhtiön johtoryhmälle, toimitusjohtaja mukaan lukien, vuonna 2021 maksetut palkat ja vuoden 2020 Leadership Excellence -palkkiot, jotka on maksettu vuonna 2021.

	Palkat*	Palkkiot	Yhteensä
Toimitusjohtaja	286 546	29 135	315 681
Muu johtoryhmä	1 006 155	95 829	1 101 984
Yhteensä	1 292 701	124 964	1 417 665

*Kokonaispalkka sisältää luontaisedut sekä lomarahat.

Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot vuodelta 2021:

	Osallistuminen						Yhteensä
	Hallitus	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	Tarkastusvaliokunta	Kuukausipalkkiot yhteensä	Kokouspalkkiot yhteensä	Valiokunnan kokouspalkkiot yhteensä	
Tiitinen, Pekka Tapio		6/6	3/3	20 700 €	6 300 €	5 200 €	32 200 €
Antila Heli	11/11	2/2	3/3	9 300 €	6 300 €	2 800 €	18 400 €
Kola, Jukka	11/11	4/4	1/1	9 300 €	6 300 €	2 900 €	18 500 €
Leiviskä Harri	11/11	ei	4/4	11 550 €	6 300 €	2 300 €	20 150 €
Moisala Teemu	11/11	4/4	1/1	9 300 €	6 300 €	2 900 €	18 500 €
Muuranto, Erno	8/8	ei	2/3	7 200 €	4 800 €	1 200 €	13 200 €
Pihlman, Marja-Riitta	11/11	4/4	1/1	11 550 €	6 300 €	2 900 €	20 750 €
Hietanen Matti	3/3	2/2	ei	2 100 €	1 500 €	500 €	4 100 €
		6 kokousta	4 kokousta				

Tiitinen Pekka Tapio (puheenjohtaja), Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta (puheenjohtaja), Tarkastusvaliokunta 29.4.2021 alkaen; **Antila Heli**, Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta 29.4.2021 asti, Tarkastusvaliokunta 29.4.2021 alkaen; **Leiviskä Harri**, Tarkastusvaliokunta (puheenjohtaja); **Pihlman Marja-Riitta** (varapuheenjohtaja), Tarkastusvaliokunta 29.4.2021 asti, Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta 29.4.2021 alkaen; **Kola Jukka**, Tarkastusvaliokunta 29.4.2021 asti, Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta 29.4.2021 alkaen; **Moisala Teemu**, Tarkastusvaliokunta 29.4.2021 asti, Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta 29.4.2021 alkaen; **Muuranto Erno** (31.3.2021 alkaen), Tarkastusvaliokunta (29.4.2021 alkaen); **Hietanen Matti**, Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta (31.3.2021 asti).

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

www.vttresearch.com